

Brassói Lapok

XXXIX. évfolyam

72. szám

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Szerda

1933. évi március 29

ELŐFIZETESI ARAK: Belföldre postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az beszedési díj címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. Magyarországon postátartó rékpénztári számlánk száma 12.174. — **HIRDETÉSEK** díja 6 lej, szövegoldalón 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

A kisantantot is beveszik a nagyhatalmi szövetségbe

Az ötödik a négyhatalmiban

Már Shakespeare megírta, de csak századok múltán, csak a mai Európa csinálja meg a „Sok hűhót semmiért”. Olyan feneket keritnek a MacDonald- és Mussolini-terveknek, mint annak idején a kolumbuszi felfedezésnek, holott Amerika megvolt, élt, vergődött és vívódott Kolumbusz előtt is és Kolumbusz nem csinált egyebet, mint gyakorlatilag hasznosította a hajót és az iránytűt, Galileit és az asztronómiát.

Ez a mai nagy hűhó, csak hangos kotyvasztás. Lekopirozzák szépen Kossuth Lajost, Jászi Oszkárt, Stresemann-t és Briand-t és közben elakarják velünk hitetni, hogy — alkotnak.

Harmincegynehány államra szakadt szét az európai parányi földteke a háború után. Akkor rögtön mondták és hangoztatták, ez a harmincegynehány sejt életképtelen és omlóba különállás így egyedül: össze kell tehát fogni, meg kell teremteni az Európai Egyesült Államokat, Pán-Európát, a Dunai Konföderációt, akármit, bármit, de meg kell teremteni a nagy egységet, amely a világ egyéb nagy egységei: Amerika, az orosz birodalom, Japán, vagy Kína mellett megállhat és megélhet.

Nagyon észszerű és nagyon logikus volt a dolog, tehát — nem ment. A hatalmak, ahelyett, hogy összefogtak volna, széjjelbuztak és most, tizenöt esztendő után, elérkeztek oda, ahol már tizenöt esztendővel ezelőtt is tarthattak volna, elérkeztek a „nagy egységek” megalkotásának gondolatához.

Előbb csak külön Anglia és Franciaország és megint külön Olasz- és Németország állottak egy szövetségbe össze. Most egy hete, hogy összeeskábálódott a négy hatalmi koncert. Egy hétig sem bírta így elkülönülni és íme ma már az a hír, hogy a négyhatalmi befogadja ötödik hatalomnak a kisántant állam- és szövetséget is.

Csak egy pillantást a térképre: ki hiányzik még az Európai Egyesült Államok kerek egészének teljességéhez? Hiányzik Lengyelország, amelyet a francia uszál magával hord és amelyet kihagyni semmiesetre sem lehet. Még egy hét és Lengyelország lesz a szövetségben a hatodik. Hiányzik Ausztria, amelynek azonban csak inteni kell és a Németországgal való Anschlussán át azon menten benne a szövetségben. Hiányzik Magyarország, amelyet azonban Olaszországgal annyi érdek forraszt össze, hogy előbb-utóbb be kell fogadni és hiányoznak az északi államok, a melyek alig várják, hogy a britt-birodalom vámszűrésén át ne csak gazdasági, hanem politikai kapcsolatot is találjanak Európa egyesült hatalmaival.

Szóval: együtt vannak valamennyien.

Szóval: kész van.

Ítt az Új Európa, amelynek kolumbuszi dicsőségéért most MacDonald és Mussolini ketten is viaskodnak majd. Egy néhány hónap kell csak hozzá, egy néhány hónapi nyugalom, hogy hajbakapjanak ők ketten, hogy kit is illet meg voltaképpen a babér?

Döntsük el előre: egyiket sem. Az Új Európára azért bukkantak rá, mert — a föld gömbölyű és ha az ember hajón és iránytűvel folytonosan nyugatra halad, rá kellett Kolumbusznak Amerikára bukkanni.

Diadalittasan „éljen”-t még nem kiáltottunk ugyan, még nagyon messze a megvalósulás betetőzése, de akármennyit is gáncsolódnak és diplomatáskodnak, ennek az új és teljesen felolvasztott európai egységnek be kellett következni.

Gazdasági szükségességek vannak, amelyek nem ismernek egyéni ellentállást és külön politikai célkitűzést. A gazdasági élet feillettsege nem bírja az állam-egységek kis

A Skoda-ügy és a konverziós tervezet állanak a belpolitikai élet központjában

A Skoda-gyár részére esedékes 380 millió lej kifizetését felfüggesztették
Argetoionu konverziós indítványai

Bukarest, március 28.

A politika élet középpontjában változatlanul a Skoda-botrány áll. Löwenstein, a Skoda-üzem egyik igazgatója, már el is indult Bukarest felé, ahol rendbehozza a vállalat dolgait s egyelőre kézbeveszi a Lukaresti képviselőt vezetését. Maga a gyár nyilatkozatot ad ki, amelyben nem dezavualja ugyan Zaleszkyt, de határozottan kijelenti, hogy csakis hadianyagok üzletszerű szállításával foglalkozott, minden egyébétől távol áll.

A vizsgálat tegnap egész napon át folyt. Tájékoztatót nem adtak ki, annyi azonban kiszivárgott, hogy sok személyt hallgattak ki. Így többek között Zaleszky egyik titkárnőjét is, akit azzal gyanúsítanak, hogy a kommunistákkal voltak kapcsolatai.

A költségvetés értelmében április elsején 380 millió lej kellett volna kifizetni a Skoda-gyárnak. Ezt felfüggesztették.

Kiderült, hogy a sziguranca már régóta figyelte Zaleszkyt. Joga kormányzásának idejében az állambiztonsági hivatal ajánlotta is a kormánynak, hogy Zaleszkyt tegyék ki az országból, Argetoianu belügyminiszter azonban erre azt felelte, hogy ez lehetetlen, mert Zaleszky román állampolgár. De ugyanakkor közbenjártak Skodaéknál, hogy Zaleszkyt cseréljék ki. A gyár teljesítette is a kérést s az iroda vezetésével Vajda Mircea mérnököt, a miniszterelnök fiát és Mardarescu mérnököt bízta meg. Mikor azonban Maniu hatalomra jött, ez a kettő távozott és Zaleszky visszaszerezte pozícióját.

Zaleszkynek vasárnap a hadbíróság fogházában meg akarta látogatni férjét, de a látogatást nem engedélyezték.

Kolozsvárra, ahonnan valószínűleg Bukarestbe megy.

KÖZSÉGI VALASZTÁS

zajlott le vasárnap Barladban. A kormánypárt 2254, a Duca-féle liberálist 938 szavazatot kapott. A képviselőtestületi helyek eloszlása: 22—10.

BRATIANU GYÖRGY

egyik vidéki városkában gyülesezett vasárnap és többek között kijelentette, hogy a jövő kormányát az oliberálisok részvétele nélkül az ifj liberálisok fogják megalkotni.

KERESKEDŐ-MARS

tervét vetették fel, az éhségmarsok mintájára, a Sfatul Negustoresc-nek vasárnap Bacauban tartott gyűlésén. Az indítványt elutasították, noha az indítványozó igen szellemesen indokolta meg javaslatát:

— Eddig ez volt a jelszó: Mars kereskedő!... Ezután ez legyen: Kereskedő-mars!

FORTU TANAR

szombaton délelőtt előadást tartott Brassóban. Felszólalása előtt Munteanu, a brassói nyugdíjasok elnöke és Marculescu tanár beszélték. Az utóbbi élesen bírálta a hatalmat kisajátító politikai pártokat s hangsúlyozta, hogy Fortu híveinek ideálja a korporatív, szakmabeli szervezeten alapuló állam. Popa tanár beszéde után Fortu professzor dörgedelmes szónoklatot tartott, melynek során élesen támadta a kormány tagjait s kifejtette, hogy a vezetése alatt álló Polgári Blokk legelső célja a román közélet megtisztítása és a becsületes emberek diktatúrája. Ez a diktatura a király személye köré csoportosítaná a maga híveit.

A konverziós törvény

izgatja másrésről a kedélyeket. A kormány a maga javaslatával, amelynek elveit már ismertettük, bukaresti jelentés szerint három napon belül elkészül s a tervezetet még ez ülésszak folyamán a parlament elé terjeszti.

ARGETOIANU

a konverzióval kapcsolatban nagyobb nyilatkozatot adott a Dimincatanak. Széleskörű konverziót követel ez a nyilatkozat, mégpedig a következő elgondolás alapján:

Az összes adósságok egységes százalékban leszallítandók, hogy így minden a múltból származó passzív felzámoltassék. A bankok és pénztárházak a betétek egy részét az adósságleszállítás kúcsához képest visszafizetik. Egyéb hitelezői

rétegeiket kötvények kibocsátása útján kártalanítják. A magánhitelezőket az állam kártalanítaná, de csakis azokat a magánhitelezőket, akiknek tőkéjükön kívül nincsen egyéb kereseti forrásuk.

Amennyiben ezt a tervet a Semmitlenyűségi, — mondja Argetoianu — alkotmányellenesnek találná, annyiban az alkotmányt módosítani kell.

A CFR

jelentések szerint csökkenteni fogja szénmegrendeléseit. Ezért már több szénbányatársaság a munkásság egy részének elbocsátását határozta el.

MANIU

Kolozsvárról Badacsonyba utazott. A volt miniszterelnök mindössze néhány napig marad csak birtokán s azután visszatér

atomjait. A fájdalom, akár az emberi testben, az államok szövetségében is sugárzik és ma ott tartunk, hogy ami Hollandiában éles ütés, az Törökországban is tompa fájdalom. A gazdasági élet mechanizmusa olyan átszőtt és komplikált, mint metropolisok rendezőpályaudvarainak sinrengeteje és így annak, aki nem akar beolvadni és nem akar örömben és fájdalomban osztozkodni, csak egyetlen választása van: a remete-élet elvonultsága és bünbánó penitenciája.

Ezt az elvonulást is végig próbáltuk és végig kóztoltuk.

Tizenöt éve kóztoltunk!

Vámokkal és kontingentálásokkal kísérlettük meg előbb, majd autarkiaival és preferenciákkal és sikerült is, amit akartunk.

Mindenki külön volt és egyedül, társala-

nul és — éhen.

A harmincegynehány harmincegynehány fájdalomoszlopként meredt az ég felé és nemzeti létének nagy önállóságát filogtatva, büszkén verte sovínista és militarista mellét, amely alatt üresen korgott a gyomor.

— Így jó, — mondták, — így szép és nemes, teljes és tiszta, így, ha egyedül vagyunk és magunknak élünk.

És annyira jó és remek volt ez a nagy egyedüllét, hogy most íme azon a veszekedés: senki ki ne maradjon a nagy közösségből.

A kisántant olyan kemény és dühös volt, mert ki akarták hagyni, mint amilyen elszánt és acsakodó lesz most Lengyelország, mert őt akarják kihagyni. És ha Lengyelország bekerül nem a Népszövetségbe, hanem

a Népek Szövetségébe, azon menten megjelenik Ausztria, vagy Belgium és helyet követel.

A nagy elzárkózás „megváltónak” hirdetkedett egyedülvalóságába kényszeríteni kellett az államokat. A mai nagy összefogás megváltásából ki kell verni az államokat!

Ehhez a terített asztalhoz, mindegyik le akar ülni. Attól a kopár és üres asztaltól, amelyen eddig szenvedtünk, mindannyian fel akarunk állni.

És most már sürgős is. Most egyszerre minden sürgős!

Kossuth Lajos, maholnap száz esztendeje, régen invitálta már az éheseket.

Ma végre megértették. Ma végre kezdik megérteni.

(h. 2.)

Legújabb jelentések a Skoda-ügyről

Bukarest, március 28.

A Skoda-botrányról kapcsolatban a legújabb jelentések a következők: A vizsgálat hétfőn nem folytatódott, mert Mihail őrnagy, hadbírósi ügyész, aki a kihallgatásokat eddig irányította, mi, Hagi Stoica őrnaggyal cserélték ki. Zaletsky egyébként füzetnyi memorandumot írt, amelyben igyekezik az ügyet

olyképpen megvilágítani, hogy ő semmiféle törvényteleniséget sem követett el, hanem csupán megbízóinak érdekeit képviselte lelkiismeretesen.

A Lupta arról is tud, hogy kedden két egészen magas állásban levő közéleti férfi a Skoda perrel kapcsolatban benyújtja lemondását.

Mironescu belügyminiszter és Pompo

niu ezredes, katonai ügyészt ma kihallgatáson fogadta a király. A fegyver és áru-rendelésekkel kapcsolatban megkezdették a vizsgálatot a többi külföldi ágyugyárral kötött szerződéssel kapcsolatban is.

Cáfolják, hogy Vajda Sándor fia benne lenne a Skoda igazgatótanácsában.

Az egész ország területén helyreállt a vasuti forgalom

Bukarest, március 28.

A CFR igazgatóságának hivatalos jelentése közli, hogy a vasuti forgalom az egész ország területén helyreállt.

Mihalache is hazajön

Bukarest, március 28.

Bukarestből érkező jelentés szerint Mihalache a jövő hét első napjaiban érkezik vissza hosszú külföldi tartózkodásáról.

Sulyos szerencsétlenség egy angol városban

London, március 28.

Gateshead városban sulyos szerencsétlenség történt. Az egyik földalatti gázvezeték javítás közben felrobbant. A munkások közül hét meghalt, 15 sulyosan megsebesült. A vizsgálat megállapítása szerint a robbanást a munkások vigyázatlansága idézte elő.

Bombát dobtak egy állomásra a sztrájkoló irországi vasutasok

London, március 28.

Az északiországi vasutassztrájk véres fordulatot vett.

Vasárnap a sztrájkolók bombát dobtak a belfasti pályaudvarra. A bomba felrobbant és négy embert sulyosan megsebesített. A merénylőket letartóztatták, a sztrájk azonban egyre mérgesedik s attól lehet tartani, hogy ezt a merényletet újabbak követik.

Repülőszerencsétlenség érte az orosz hadügyi népbiztost

Varsó, március 28.

Megbízható hírforrások jelentése szerint Vorosilov orosz hadügyi népbiztost Vilna közelében sulyos repülőszerencsétlenség érte. A gép, amelyen a pilótán kívül csak a népbiztos ült, eddig még meg nem állapított okból lezuhant és összetört. A pilóta szörnyethalt, a népbiztos pedig az arcan és a karján szenvedett sulyos természeti sérüléseket.

Az eddigi jelentések egyelőre nem tudnak többet. Így például arról sem számolnak be, hogy a sulyosan sérült Vorosilovot hová szállították.

Egy brassói zongoraművész nagy sikere Budapesten

Budapest, március 28.

A Zeneakadémia előadótérképén vasárnap este egy brassói urilány, Bajkó Éva hangversenyezett rendkívüli siker mellett. Az előadóművész, aki egyszerre hódította meg a magyar főváros igényes zeneértő közönségét, Bach, Bartók és Liszt műveiből adott elő akkora felkészültséggel és átérzéssel, hogy a közönség szünni nem akaró tapsokkal ünnepelte minden zongoraszáma után.

A budapesti napilapok zenekritikai rovatai egyértelműen állapítják meg, hogy a brassói Bajkó Évában új és igen nagy reményekre jogosító előadóművész tűnt fel.

Táblai ítélet a temesvári feketeszesz-pörben

Kun Richárd egyéves büntetését félévre mérsékeltek

Temesvár, március 28.

A temesvári tábla ma délben hirdette ki az ítéletet a nagy temesvári feketeszesz-perben. Az ítélet a következő:

Cismarescu pénzügyi felügyelő 1 év és 9 hónap, mint az első fokozat. Stoica adóbiztos egy és fél éves büntetését hat hónapra szálította le a tábla. Lothar Mihail adóbiztos egy éves és 9 hónapos büntetését félévvel mérsékelte. Friedmann Albert gyárigazgató

3 évre szóló törvényszéki ítéletét 6 hónapra, Kun Richárd egy éves ítéletét fél évre, Gröner Mihály könyvelő 3 éves büntetését egy évre csökkentették. Dan Arthur gyárigazgató egy éves ítéletét helybenhagyták. Bolcea Viktort, akinek 2 hónapja volt, felmentették, a mint felmentették Salamon Simont és Danzinger Hermannit is.

Az ügyész az elítéltek letartóztatását követelte, de a tábla ezt nem rendelte el.

Bécs sorsdöntő óráit éli

Dolffuss alkotmánymódosításra és a Schutzbund feloszlatására készül

Bécs, március 28.

Az osztrák válság elérkezett tetőpontjára. Ausztria sorsdöntő óráit éli.

Beavatott források úgy tudják, hogy Dolffuss kancellár néhány napon belül módosítja az alkotmányt, ugyasziúntén átszervezi a szövetségi tanácsok összetételét is. Ezek a módosítások olyan jellegűek lesznek, hogy az osztrák politikai élet súlypontja a második kamarára tevődik át.

Annak érdekében, hogy ez az alkotmánymódosítás nagyobb megrázkódtatást ne idézzon elő, Dolffuss azt is elhatározta, hogy

a szociáldemokrata Schutzbundot fel-

oszlatja, amit egyébként is a Heimwehr ultimátumszerűen követelt.

Ugyanezzel az alkotmánymódosítással kapcsolatban a köztársasági elnök jogait kitágítanák és az elnöknek a jövőben jogában áll majd a második kamara megkérdése nélkül is szükségrendeleteket kibocsátani.

Nagy feltűnést keltett egyébként, hogy Brandl, a bécsi rendőrfőnök, aki néhány nap előtt politikai okokból leköszönt állásáról, belépett a nemzetiszocialista pártba és ma elutazott Berlinbe, hogy — Hitlerrel tárgyaljon.

Bécs izgatott és ideges és azt várja, hogy a következő napokban az állam színe teljesen átfestődik.

Mária királyné rendkívül érdekes interjút adott Londonban

Az európai államok legfőbb feladata: egységbe tömörülni a bolsevizmus ellen

London, március 28.

Mária özvegy román királyné Londonba érkezett, ahol fogadta a Reuter-sajtóügynökség kiküldött munkatársát és interjút adott. A királyné kijelentette, hogy már régen gondolkodik azon s nem tudja megérteni, hogy az európai államok között miért nincs meg a legnagyobb gazdasági együttműködés és egyetértés. Hát nem akarják megérteni ezek az európai államok, hogy most egyetlen nagy feladat van: küzdeni, illetve egysé-

ges harcban alba felfejlődni az orosz bolsevizmus veszedelme ellen.

A királyné ezután a nemzetek nacionalizmusról beszélt s annak a nézetének adott kifejezést, hogy ez a nemzeti érzés most már sokkal békülékenyebb, mint eddig volt. Egyébként pedig ő nagyon bizik a jövőben s azt a sok nehézséget, bajt és torzalkodást, ami még most is kint a Európa népeit, nem tulajdonítja egyéneknek, mint az ujjászületéssel járó természetes fájdalomnak.

Junian nagy beszéde a költségvetési vitában

Bukarest, március 28.

A képviselőház hétfői ülése negyed-nyolc órakor nyílt meg Pop-Csicsó István elnöke alatt. A költségvetés vitájának folytatása volt a soron. E tárgyhöz először Junian szólalt hozzá és rámutatott arra, hogy a kormány a trónbeszédben foglalt ígéreteiből semmit se vált be. Maga a költségvetés teljesen irreális, aminek bizonyítására megemlíti, hogy az utóbbi években a kincstári bevételek a követke-

zőképpen alakultak:

1929-ben 36 milliárd,
1930-ban 30 milliárd,
1931-ben 27 milliárd,
1932-ben 19 milliárd.

Hogyan képzelheti hát ezek után a pénzügyminiszter, hogy ez állandóan csökkenő irányzatban az 1933-as év 23 milliárd lej bevételt fog eredményezni? Ez a bevétel csak Madgearu papirosán és reményeiben létezhetik. Komoly reali-

zálásokról itt még csak szó sem lehet.

Junian ezután rátér a vámjövedelmek kérdésére s ezzel kapcsolatban is igen pesszimistának mutatkozik. Madgearu azt mondja, hogy eddig csak átmeneti nehézségek voltak, a helyzet javulni fog. Honnan veszi ezt a pénzügyminiszter?

A tényleges helyzet az, hogy az inkasszó sokkal kisebb lesz, mint 1932-ben, már pedig ez a pénzügyminiszter előirányzásai mellett csakis csődre vezethet. A pénzügyminiszter finánciális ekvilibrisztikát csinál: nem a költségvetési, hanem a pénzügyi egyensúlyra törekszik.

Ezután fejtegeti régi elméletét, a devallorizáció problémáját s azt mondja, hogy amennyiben Madgearu egykori teoretikus megállapításait összevetjük a mai helyzettel, akkor nyilvánvalónak látszik az, hogy az összeomlás felé viszi a pénzügyi kormányzat az országot.

Madgearu: Ön viszi arrafelé...

Junian: A javaslatot csak akkor szavazom meg, ha a pénzügyminiszter szavatul afelől, hogy nem lesz csőd.

Utána Raducanu többségi beszél.

Elégtétel egy meghurcolt kisebbségi tisztviselőnek

Nagyvárad, március 28.

Annak idején egész Szatmármegyében nagy feltűnést keltett az a hír, hogy Korányi Lajos dr. volt ügyvédet és pénzügyi tanácsost, aki a szatmári pénzügyigazgatóság egyik főtisztviselője volt, sulyos hivatali mulasztások és sikkasztás vádjára alatt letartóztatták. A közönség, amely eléggé ismerte a pénzügyi tanácsos tisztát multját és becsületességét, nem akart hitelt adni a vádagnak, a bűnügyi hatóságok azonban nem voltak ilyen jóhiszeműek. Korányi Lajos dr. két hónapot ült vizsgálati fogságban s akkor is, csak jelentős kaució ellenében engedték szabadon.

A törvényszéki tárgyaláson azután kiderült, hogy mégis a közönségek volt igazsá s a feddhetetlen előéletű embert ártatlanul hurcolták meg és tartották két hónapig fogságban. A bíróság ugyanis egyáltalában nem látta igazoltnak a vádakat és Korányit felmentette. Az ügyész azonban felebbezett. Így került az ügy a nagyváradi tábla elé, amely most tartotta meg nem mindennapi érdekességű tárgyalását. A táblai ügyész ugyanis „vádbeszéde” végén ezeket mondotta:

— Bizom abban, hogy a bíróság igazságos ítéletet hoz, ez pedig ennek a meghurcolt embernek a felmentése lehet csak. A pénzügyigazgatóságon sok hiba és szabálytalanság történnhetett és történt is, sok bűnös is lehet, ezekért azonban legkevésbé a vádlott felelős.

A védőügyvédnek az ügyész megnyilatkozása után már nem volt sok dolga. Mindössze azt bizonyította be, hogy a sikkasztás vádjára teljesen képtelen, a hivatali mulasztások kérdésében pedig a vádlott beosztásánál és állásánál fogva nem volt abban a helyzetben, hogy azokat megakadályozhassa.

A tábla megerősítette a törvényszék felmentő ítéletét, amely jogerőssé is vált, miután úgy az ügyész, mint a kincstár képviselője megnyugodott a döntésben.

Kacsapör a Semmitőszékig

Temesvár, március 28.

A temesvári táblán egy kacsával kapcsolatban érdekes pereskedés játszódott le Halmágyi Constantin gyógyszerész és Marosi Mátyás festékkereskedő között. A gyógyszerész, aki Marosi józsefvárosi házában lakott, egy éjjel nem tudott elaludni házigazdája kacsájának hápogása miatt. Mérgében fogta a kacsát és bedobta a pincébe, ahol a nemes állat ki-szenvedett. Erre Marosi eljárást indított a gyógyszerész ellen lopás címén. A tábla a perben felmentő ítéletet hozott.

Erre azután a patikus rágalmozás miatt viszontpert indított a háziur ellen, a kit a törvényszék 5000 lej pénzbüntetésre ítél. A tegnapi tárgyaláson a tábla azzal az indoklással, hogy a lopási minősítés nem a panaszostól, hanem az ügyészről származott, az alperest felmentette. A patikus a kacsapert a Semmitőszékhez felebbezte meg.

A kisantant is helyet kap a nagyhatalmi tanácsban

MacDonald Berlinbe is elutazik

London, március 28.

A négyhatalmi koncert ügye semmit sem veszít sebességéből.

Két nappal ezelőtt, MacDonald hazatérte, hogy a négyhatalmi koncert ügye elalszik és ha teljesen le nem is fakul, de megtorpan a diplomácia utvicszóiban.

Ezzel szemben ma arról számolhatunk be, hogy a kulisszák mögötti tárgyalásokon felül kifelé is újabb nagy lendületet vesz az ügy.

MacDonald, aki még tegnap beteg volt, ma újra ultra készen áll és a Sunday Express jelentése szerint úgy döntött, hogy mielőbb ellátogat Berlinbe, hogy a négyhatalmi konferencia ügyét Hitlerrel személyesen megtanácskozza.

Nem szabad ugyanis elfelejteni, hogy Németország eddig még a kérdésben nem nyilatkozott. MacDonald csak Mussolinivel tárgyalt és Mussolini Németország bekapcsolását is tervezi, de maga Német-

ország hivatalosan még nem nyilatkozott, hogy ebben a koncertben részt kíván-e venni és ha igen, melyek a feltételei. Nagyon természetes, hogy Mussolini nem terjesztette volna elő tervezetét, ha előzetesen Hitlerrel meg nem állapodik, mert Olaszország ura fiaskót ilyen ügyekben „szövetségese” részéről nem szenvedhet.

Fel kell tehát tételnie, hogy Németország örömmel bekapcsolódik egy olyan állam-szövetségi alakulatba, amely béke, sőt revízió hajlandósága, de eddig csak azt hallottuk, hogy a győztes hatalmak mit adnak a legyőzötteknek a „végleges béke” biztosítása ellenében azt azonban, hogy a legyőzöttek mit követelnek, a legyőzöttek még ki nem nyilatkoztatták.

Ezért érdekes és döntő jelentőségű az a tanácskozás, amely néhány napon belül MacDonald és Hitler között Berlinben folyik.

Egyébként előbbi jelentésünket, amely arról számol be, hogy a négyhatalmi tanács ötödik nagyhatalomként a kisantantot is beengedi, a francia ma déli lapok megerősítik. A Petit Journalnak az az értesülése, hogy maga Olaszország javasolta is már, hogy a kisantant is vegyen részt a négyhatalmi tanácsban. Ugyanilyen értelemben az Excelsior azt közli, hogy mivel Olaszország nem ellenzi a kisantant felvételét, annak, hogy a négyhatalmi tanács öt hatalmi tanácsa alakuljon át, most már semmi akadályja nincs.

A Volonte vezércikkét ír erről a kérdéssel és megállapítja, hogy úgy Lengyelország,

mint a kisantant nem számolnak eléggé azokkal a gazdasági károkkal, amiket a revízió okozta bizonytalanság ma előidézik. A Victoire-ban pedig Herbe arra a megállapításra jut, hogy téves a keleti államoknak az az aggodalma, hogy a revízió háborúra vezet. A kisantant jól jár, mondja Herbe, ha megszabadul azoktól a nemzetiségektől, amelyek most határaikon élnek, mert ezek a nemzetiségek veszélyeztetik az egységes központi összetartást.

Palai Kovich, Jugoszlávia párisi követe, a dunai konföderációról nyilatkozott ma és megállapítja, hogy a békeszerződések óta a dunai monarchia helyén hézag van. A dunai konföderáció megvalósulása esetén Magyarország otthon lenne úgy Belgrádban, mint Zágrábban, de amellet a nemzeti egysége megmaradna. A követ arra a megállapításra jut, hogy a dunai államoknak maguknak kell megalkotniuk a saját maguk nagyhatalmát.

A leszerelési konferenciának is megvan a mai szenzációja, amennyiben azon Franciaország elnapolási indítványt akar tenni. Erre a lélegzétvételnél időre Franciaországnak azért van szüksége, hogy teljes nyugalomban alakuljon ki az öt hatalmi tanács, amely a MacDonald-féle konkrét és számszerű javaslatot minden részletében tárgyalhatja.

Japán hivatalosan is bejelentette, hogy:

kilép a Népszövetségből

Tokió, március 28.

A japán koronatanács nagy és ünnepélyes ülését ma délelőtt tartották meg. Ezen az ülésen a mikádó elnököl, aki a maga részéről is elfogadta az alkotmányos tényezők határozatát, amely szerint Japán kilép a Népszövetségből.

Ebből a koronatanácsból kifolyólag a mikádó kiáltványt intézett országának népéhez, amelyben bejelenti, hogy Japán erre a történelmi lépésre elszánta magát és a Népszövetségből való kilépése mellett döntött.

A japán kormány a kilépési nyilatkozatát még a mai délelőtti folyamán telekabelezte Genfnek.

Hírek szerint a kisantant már be is jelentette igényét a Japán kiválásra megüresedő állandó tanácstagságra.

Japán azért megtartja a német gyarmatokat

Mint a B. L. mai száma jelenti, Japannak a Népszövetségből való kilépése most már végleges. A mikádó szentesítette határozatot Japán már meg is kabelezte Genfnek.

Ezzel a jelentésünkkel kapcsolatban a japán tengerészeti minisztérium hivatalos kommunikéját közöljük itt, amely megállapítja, hogy azzal a ténnyel, hogy Japán kilépett a Népszövetségből, a volt német gyarmatok sorsa nem változik. Japán ugyanis — mondja a tengerészeti minisztérium kommunikéja — változatlanul megtartja azokat a gyarmatokat, amelyek eredetileg német gyarmatok vol-

tak és amelyeknek kormányzására Japán a Népszövetségtől csak mandátumot kapott.

— Aki friss és egészséges akar lenni és nem akarja, hogy kemény legyen a széke, folyton fájjon a feje és bőre tele legyen mindenféle pattanással, az igyék hetenként egyszer-kétszer reggelizés előtt egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet. Kórházakban végzett orvosi megfigyelések szerint a Ferenc József vizet különösen a gyomor-, bél- és májbetegségek használják szívesen, mert ez minden kellemetlenség nélkül biztosan hat. A Ferenc József keserűvizet gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

A kisantant is helyet kap az új alakulatban

A MacDonald és Mussolini tervek legnehezebb pontja Lengyelország és a kisantant kérdése volt. Franciaország nehezen válik meg volt szövetségeseitől és a tárgyalások legelején kihangsúlyozta már, hogy a négyhatalmi koncert ellen csak azért kell állástfoglalnia, mert az olasz-német-angol háromszögben volt szövetségesei nélkül elszigetelt maradhatna. Ezzel a nyilatkozattal egyidejűleg a kisantant államai felé is nyilatkozott Daladier, aki biztosította a kelet-európai államokat, hogy ezzel a négy hatalmi koncerttel Franciaország szövetségeseit csak szaporítani akarja, tehát arról szó sem lehet, hogy eddigi szövetségeseit cserben hagyja.

Ebben a kérdésben úgy látszik a diplomáciai tárgyalások a klusziák mögött tovább folynak, amit a New York Herald párisi kiadásából vett értesülése alapján bukaresti forrásból olyképpen igazolnak, hogy közlik, miszerint

Mussolini hozzájárul ahhoz, hogy a négyhatalmi tanácsnak öt tagja legyen és ez az ötödik tag a kisantant volna.

Ha ezt a hírt hivatalosan is megerősítik, az európai békebiztonságról leszakad a legnagyobb háborús veszedelem. Olyan európai koncert alakul, amelyben — hogy egyébről nem is szólunk — egy asztalnál és egy szövetségben foglalnak helyet Olaszország és Jugoszlávia egyfelől és Németország és Csehország másfelől. A legádázabb ellenékek és a gazdasági politikai éles ellentétek megegyezését és békét jelentenék ez a kiszélesített koncert. Titulescu egyébként ebben az ügyben Párisba utazott, hogy ott a kisantant bekapcsolásának kérdésében Daladierral és Paul Boncourral tárgyaljon.

Minden valószínűség szerint Titulescu már későn érkezik Párisba, mert ha a New York Herald híre igaz, a kisantant bekapcsolása a legnagyobb akadály — Olaszország részéről — elfogadott dolog.

Benes üzenete a négyhatalmi Szövetségnek

A kisantant tanácsa, mielőtt Titulescu Párisba utazott volna, nagyjelentőségű tanácskozást tartott Genfben. A tanácskozáson Benes, cseh külügyminiszter is résztvett. E tanácskozásból kommunikékat adtak ki, amelyet Benes szövegezett és amely voltaképpen nem egyéb, mint Benes üzenete a négyhatalmi együttesnek. A kommuniké szerint a kisantant is kívánatosnak tartja az államok együttműködését, de csak arra, hogy baráti kapcsolataikat így megvalósíthassák és kimélyíthessék.

A kisantant azonban nem ismeri el, hogy az államok közötti jóviszony ügyének használna az, ha az ilyen államszövetségek olyan megegyezéseket

létesítenek, amelyek más nemzetelek jogával rendelkezni akarnak.

Ezért a kisantant már most a leghatározottabban tiltakozik az ilyen egyezmények kötése ellen és nagyon sajnálja, hogy a négyhatalmi szövetség a revízió gondolatát legutóbbi tárgyalásai alkalmával annyira kihangsúlyozta. A revízió kihangsúlyozása — mondja végül a kommuniké — szükségszerűen erőlyes visszahatást ébreszt és így nem alkalmas arra, hogy a kölcsönös együttműködés talaját megteremtse.

Égészen bizonyos, hogy a kisantant erőlyes tiltakozása sokban hozzájárult ahhoz, hogy Olaszország ma már a négyhatalmi szövetség kibővítése elől nem zárkózik el.

Lengyelország is helyet kér a négyhatalmi együttesben

Páris, március 28.

Varsói jelentések szerint Beck ezredes, Lengyelország külügyminisztere, valószínűleg még a holnapi nap folyamán Prágába utazik. Utazásának az a célja, hogy a cseh nemzeti szocialistákkal felvesse az érintkezést. A varsói jelentés megjegyzi még, hogy Prágából Beck Belgrádba utazik tovább, hogy viszonzozza azt a látogatást, amelyet mintegy esztendővel ezelőtt Jętics jugoszláv külügyminiszter tett.

Ezzel kapcsolatban a prágai lapok megállapítják, hogy Lengyelország a kisantant nélkül a mai európai kialakulásban elszige-

telt marad. A kisantant ma egy új nagyhatalom és így Lengyelországnak ehhez az új nagyhatalomhoz kell csatlakoznia, hogy a négyhatalmi tanácsban helyet kaphasson.

Laibachi jelentések szerint azt mondják, hogy Beck ezredes kizárólag azért utazik Belgrádba, hogy ott, miután Benessel megállapodott, a jugoszláv külügyminiszterrel is megállapodjék és belépessen a kisantantba. A laibachi jelentés megállapítja még, hogy Mussolini kétséget kizáróan német-olasz hegemoniára törekszik, amellyel szemben ki kell alakítani a szláv blokkot, esetleg Oroszország bevonásával is.

Létrejött a román-magyar kereskedelmi egyezmény

A ratifikálásig a régi megállapodások maradnak érvényben

Bukarest, március 28.

Tilea miniszter és delegációja Budapestről visszaérkeztek Bukarestbe és magukkal hozták egy a magyar-román kliring, mint a kereskedelmi szerződés szövegét. Ezek a szerződések parafálva vannak.

Addig is, míg parlamenti ratifikálást kapnak ezek az egyezmények, mindkét delegáció három hónapra meghosszabbította a fennálló egyezményeket.

Budapesti jelentés is beszámol arról, hogy az egyezményt az utolsó percben a két bizottság megkötötte.

de sem Bukarest, sem Budapest nem számol be arról, hogy mi az egyezmény lényege. Ugy látszik, a két delegáció megállapodott abban, hogy az új kereskedelmi egyezmény szövegét egyelőre nem tessék közzé, hogy a kereskedelem az átmeneti időben spekulációkba ne bocsátkozhassék.

Budapesten azt hiszik, hogy az a szerződés-szöveg, amit Tilea miniszter magával hozott Bukarestbe, teljes mértékben kielégíti a bukaresti kormányköröket is, így a szerződés jóváhagyása nem késleltetik sokáig. Egyébként a késő esti órákig

sem szivárgott ki semmi hivatalos adat a szerződés pontjairól.

A bennfentesek is csak annyit tudnak, hogy a szerződés kompenzációs alapon jött létre.

Románia elsősorban sőt, fát és benzint szállít Magyarországnak, míg Magyarország gépeket, vasipari és textiltermékeket.

A kompenzációs alapon kölcsönösen beengedett áruk listáját sem adták ki még, nehogy kiméletlen spekuláció induljon meg. Nem ismeretes a szállítási arány sem, bár annyi kétségtelen, hogy Magyarországnak sem sikerült ezuttal sem elérnie az 1:1 arányt, azonban most már elég közel jár hozzá, ami nagy eredmény, ha azt tekintjük, hogy az eddigi arány 6:1 volt Románia javára. Az elért magyar eredmény ellenére is Románia örömmel fogadhatja a megegyezést, mert az nagy kereskedelmi előnyöket biztosít neki.

Influenza

nátha, torok és mandulagyulladás
elkerüli, ha rendszeresen szopogal
Anacol-pastillát

Astra-Mozgó
Brassó.

Ma és a következő napokon fut a legnagyobb film, amely eddig készült:

A KERESZT JEGYÉBEN

Főszerepben: Friedrich Marsh, Elisa Landi, Claudette Colbert.

Nyomdász-sztrájk Bécsben politikai okokból

Bécs, március 28.

Szombaton reggel Bécsben váratlanul nyomdász sztrájk tört ki. A sztrájkra az adott okot, hogy a kormány rendeletet adott ki, amely szerint a szociáldemokrata Arbeiter Zeitungot két órával megjelenése előtt a cenzura hivatalnak be kell mutatni. Ezt a burkol előzetes cenzurát a nyomdások alkotmányellenesnek és a szabadszó korlátozásának tekintették és ezért kimondották az általános nyomdász-sztrájkot.

A munkásság erőteljes fellépése megtorpantotta a hatóságokat és azonnal tárgyalásokba bocsátkozott a sztrájkoló nyomdai munkássággal. A tárgyalások eredménye — megegyezés. A kormány nem mond le ugyan az Arbeiter Zeitung előzetes cenzurájáról, de megelégszik azzal, hogy a lapot megjelenése előtt egy félórát mutassák be az illetékes hatóságoknak.

A munkások ezt az elintéztet tudomásul vették és így a bécsi nyomdász-sztrájk még szombaton a kora délutáni órákban megszűnt.

Revolver a futball-meccsen

Temesvár, március 28.

A Banatul és Electrica futballcsapatok bajnoki mérkőzésén a közönség nagyon izgatottan viselkedett és a meccs végén a bírót meg akarta verni. Ekkor Caberdé liceumi tanár a pályára benyomuló nézők elé állott és revolverrel a kezében védelmezte meg haragjuk elől a bírót. A tanár ellen a statáriás törvény alapján a fegyverhasználatért hadbírósi eljárás indult.

Meghalt a kényszer- leszállást végző belgrádi repülőgép súlyosan sebesült utasa

Belgrád, március 28.

Néhány nappal ezelőtt jelentette a B. L., hogy a Bukarest—Budapest között közlekedő repülőgép Belgrad közelében hatalmas hóviharban kényszerleszállásra kényszerült. A gépnek négy utasa volt, a kik közül három könnyebben, míg egy idősebb hölgy súlyosan sebesült.

Mai belgrádi jelentések szerint ez az idősebb hölgy Bogdán Constantinescuné volt, a bécsi román követség egyik tanácsosának felesége, aki a leszállás alkalmával gerinctörést szenvedett. Az idősebb urasszonyt beállították az egyik belgrádi kórházba, ahol vasárnap délután meghalt.

Csikmegye küldöttsége Vajda miniszterelnöknél

Csikszereida, március 28.

A csikszereida ipartestület vasárnap tartotta évi rendes közgyűlését, melyen a költségvetés és más helyi iparosügyek tárgyalása szerepelt napirenden. A tárgysorozat letárgyalása után Bíró József ipartestületi elnök előadta, hogy alig néhány órája érkezett meg azzal a delegációval Bukarestből, mely Vajda miniszterelnököt azért kereste fel, hogy a Csikmegye anyira sérelmes új pénzügyi beosztást, melynek során köztudomás szerint Csikot Sepsiszentgyörgyhöz csatolták adóki-vetési szempontból, változtassa meg és Csikmegye eddigi pénzügyi önállóságát hagyja meg.

A küldöttséget, melyben a megye minden társadalmi rétege szerepelt, — folytatta Bíró elnök, — dr. Tetu megyei prefektus közbenjárására a képviselőház folyosóján fogadta Vajda miniszterelnök. Meghallgatta a panaszt, átvette a memorandumokat és kijelentette, hogy tanulmányozni fogja a kérdést és ha lehetséges, teljesíti Csikmegye kérését.

Végül a gyűlés nagy elismeréssel emlékezett meg Szabó Béni iparos képviselőről, aki minden téren elismerésre méltó munkát végez, úgy az iparos, valamint más társadalmi osztályok érdekében.

Az impozáns gyűlés köszönetet szavazott vezetőinek és további bizalmáról biztosította.

Küszöbön a görög restauráció

György exkirály már készül az athéni utra

London, március 28.

A Daily Mail párisi magánjelentése arról számol be, hogy György görög király minden valószínűség szerint a legközelebb már visszatér Athénbe. Mint ismeretes Athénben, a legutóbbi választásokon,

Venizelosz pártja súlyos vereséget szenvedett és a királpárti Csaldaris került — nehéz katonai puccsok után — kormányra. Csaldaris kormányra kerülésének logikus folyománya volna a görög restauráció és így a Daily Mail párisi táviratát valószínűnek kell elfogadni.

Dráma a jegyzői irodában

A sikkasztásért feljelentett jegyző megőrült, agyonlőtte a segédjegyzőt, rálőtt a gyakornokára, majd saját magát lölte agyon

Nagykanizsa, március 28.

Somogy-szentmiklósi község körjegyzője a 51 éves Zóka József ellen sikkasztás miatt bűnvádi feljelentést adott be. Ez a bűnvádi feljelentés hihetetlen módon izgatta a jegyzőt, aki hetek óta egyre morózusabb és rosszkedvűbb lett. Tegnap délelőtt a jegyző irodájában

hirtelen dühöngeni kezdett, előkapta revolverét és tarkón lőtte a segédjegyzőt, Horváth Györgyöt.

Azután a jegyzőség gyakornokára, Koz-

nyek Lászlóra emelte revolverét, aki azonban nem vesztette el lélekjelenlétét, hanem felkapott egy széket és azt a jegyző felé vágta.

Az ütés eltérítette a revolver irányát és a golyó nem a gyakornokba, hanem a falba furódott.

A jegyző ezután berohant a lakására és ott szájba lőtte magát.

A jegyző azonnal meghalt. A segédjegyző: Horváth György, ma délelőtt a kórházban ugyancsak meghalt.

PAUL WEGENER a film aranykorszakáról és bukásáról

— A B. L. külön munkatársától —

A német Golem száműzetésben

Genf, március 28.

Miközben a lángbaborult Németország veszeljezteti az egész civilizált világ sorsát, Paul Wegener, a film aranykorszakának lejegyzhetetlen alakja, Goethe és Wagner kulturbirodalmának hivatásos apostolaként, rendületlenül kitartással járja be az országokat és prédikálja a művészetnek országokat összekovasztó igét.

Itt Genfben én is beszéltem a klasszikus német színházi kultúrának ezzel a veterán gránátosával.

A világhírű Paul Wegener-re az Ibsen-dráma felvonásközében nem leselkednek szerelmes, rajongó leányok, közelletének hírére nem jönnek remegésbe autogrammkérő bakfisok. Ennek egyik magyarázata az, hogy a genfi Grand Théâtre a világ legkedélytele-

nebb palotája, ahová galléron ragadás és az utcára lendítés terhe alatt tilos a bemenet.

Hogy mégis bejussak diákkori rajongásaim hősenek öltöztetőjébe, eselhez tolyamodtam. Pontosan negyed kilenckor megszólalt a telefon a színházi portás szobájában és egy izgatott hang Paul Wegenerre kérte a telefonhoz.

— Most nem lehet kérem... A művész már éppen a színpadra készül.

Erre a társulat egyik fiatal és tapasztalatlan tagja jött a telefonhoz, akinek azt fillenttem, hogy életbevágó dologban szeretnék Wegenerrel találkozni. Erre tényleg meghagyta a jömbere a portásnál, hogy ha a szünetben valaki sürgős dologban keresni fogja a színész-féjedelmet, az illetőt hagyják csak nyugodtan berobogni.

Az öltözőben

— Azután a kilencszázas évek első decenniuma idején segítségemre jött a film. Egy újabb dimenzió és szinte akadálytalan lehetőség a színész fantáziája számára. Meyrink Golem című regényének filmváltozata aztán meghozta számomra a világsikeri és akkor már tudtam, hogy jó irányban haladok. Nekihevülve idézi vissza a film boldog fénykorát.

— Első filmjeimhez senki, de senki segítségét nem vettem igénybe, a szcenáriumírástól kezdve a darabjaim rendezéséig minden feladatot magam oldottam meg, sőt örültem, ha egyes darabokban kettős szerepeket tudtam magamnak kihalászni, mint a Prágai diákban. Színészeimnek, mint a szép Lyda Szalmanowa esetében is, előszeretettel kerestem ki olyan alakokat, akiknek egyéniségét semmiféle mesterkélt rendezői stílus nem zavarta még fel.

A gazdasági válság és az isteni Gréta hangja

— Boldog idők! — sóhajt fel Wegener. — A mikor még a primadonnák és nagy színészek ezrével kapták a szerelmes leveleket, vagy az olyan irásokat, amelyeknek írói megsegítésért fordultak hozzáuk. Ma a gyárak siralmas képet mutatnak és még nagyon sok minden technikáj berendezkedést és személyzetet le kell építeni, amíg a filmek, — a terhek kollektív vállalása mellett — boldogulni tudnak majd.

— Itt van Hollywood tündöklése és bukása, amelynek tüneményes idegenforgalma a múlt emléke már. A primadonnák leállítják autójukat, vagy maguk vezetik egyszer mélyes Rolls-Royce gépjüket, sofförre, komornára nem telik többé, de még a mindennapi masszírozásra sem igen.

— A közönség, amíg csodálja Gréta Garbót, nem is tudja, hogy a mostani gazdasági viszonyok közepette milyen nehézségekbe ü-

közik egy ilyen alakítás. Mit gondol, miért nem lehet gyakrabban látni a filmen a világnak ezt a szentimentális bájvirágát? Hogy csak úgy a szívére hallgatva jött haza Hollywood koronázatlan királynője a fjordok hazájába és ment férjhez az első nagykereskedőhöz, aki éppen megkérte? Ő, aki nem áldozta volna fel a függetlenségét a szerelmes svéd herceg kedvéért sem. És miért mindez? Mert a gazdasági válság folytán az isteni Gréta csak annyit kereshet, amennyiből szerényen megélni, — a hangját azonban már nem tudja megfizetni, eltartani a jövedelméből.

— Ön is ritkábban szerepel mostanában filmen... Önnek is osztoznia kell a hangjával?

— Dehogyan is — kacag fel a művész. Eppen megfelel az egyéniségemnek a tonfilm. Csak a nyáron csináltam három hangos fil-

met, köztük Blüchel Marchal-ját. Ide azonban folyton új sztárokat kell vonzani. Ez pedig nem egyezik a gazdasági válság kívánta elővigyázatossággal. Egy Jeanette MacDonald-ra, vagy Anita Page-ra úgy vigyáz a rendezője, mint a kotlóstyuk a csibéire, mert a mai szomorú világban nem telik új csillagok felfedezésére.

— Válságban van-e tehát jelenleg a színházi művészet?

— Azt hiszem, csak a színház külső vezetését befolyásolják a pénzügyi bajok és technikai zavarok, de az embereknek az egykori vallásos misztériumok forrásaiból táplálkozó hite nem lohadt le a színház és a művészetek iránt. Ellenkezőleg: a gondtól és anyagiasságtól, a technika vívmányaitól és a kényelemtől megcsömörlött emberiség talán még fokozottabb mértékben keres ma menedéket a színház világában és ha kárpótlást lelhet még valamiben a jelen csodálásaival szemben, — ez csak a művészet lehet. Legfeljebb — és ezt be kell ismernem — Buster Keaton, Chaplin és Harold Loyd zseniális mókái, kacagtató jelenései jobban kellenek a mai embereknek, akiknek házárt felveti a gond, mint az én haldoklásaim, vagy Moissi némes páthoszu dikciója.

HITLER, A NÉMET NŐK KED-
VENCE...

A szovjetművésztetre terelődik a beszéd. — Nem, nem, erről nem akarok beszélni, — mondja határozottan. Mit érünk vele, a kommunista művészettel nálunk megrázzuk az ember kedélyét...

— Hát a világpolitikáról hogyan vélekedik?

— Csak ne politikátl! — szól jókedűen Wegener, — ugyanis torkig vagvok vele. Már a művészet felhőibe is felcsapnak a gyűlölködések hullámai.

— És Hitlerrel mit tart, — mint világszenzációról?

Most a szép szőke asszony szólal meg a tükör előtt, a művész felesége:

— Hát tudja mit, nekem tetszik Hitler, amiért annyit törődik a mi sorsunkkal, testi és lelki újítás-ületesünkkel. Csak abban nem értenek egyet Hitlerrel a német asszonyok, hogy a gyermeknemzésben nem szabad megállni egy tucatig...

Nagyon kedves a hangulat és megkérdelem Wegenerrel, emlékszik-e még Erdélyre?

— Javohl, — szólal meg az öblös hang, — Kronstadt, Hermannstadt, Temesvár, egy-egy kedves állomása volt kelet-európai turnéimnak. Különösen Brassó tetszett, a természet minden üde bájaival ékeskedő erdélyi hegyvidékes.

— Hát Budapest?

PAUL WEGENER A MAGYAR
SZÍNÉSZETRŐL

— Összejártam bizony a világot, de a „Duna gyöngyét” tartom a földkerekség legszebb helyének. A Margitszigeten laktam, a melyet a Kelet és a Nyugat vándorai egyformán megbámulhatnak.

— Kit szeret a magyar színészek közül?

— Nagy hive voltam szegény megboldogult Hegedűsnek, aki ugyanolyan darabokban játszott, mint én.

— A magyar színészek közül Csontos Gyula a legerősebb.

Indul a színpadra, ahol John Gabriel Borkman haldoklását kell megjátszania, a pénzördöge tehát a bűn utjára és az összeomlásba sodródott igaz ember apoteozisát.

Néhány perc múlva már hörögni halljuk a színpadon ezt a kitűnő színészt, aki úgy tűnt fel, remekbe öntött alakításával, min Európa igazi polgára, aki sok politikusknál közelebb tudta hozni egymáshoz a népeket. És most világcsavargó.

Seidner Imre

Szatmár után a bukaresti kolozsvári és nagyváradi orvosok is bojkottot kezdtek a németországi gyógyárak ellen

Bukarest, március 28.

A romániai zsidó orvosok körében mozgalom indult meg a németországi gyógyárak bojkottálása céljából. Tegnap Kolozsvár, Nagyvárad és Bukarest zsidó orvosai csatlakoztak ehhez a mozgalomhoz.

Különös öngyilkosság Budapesten

Budapest, március 28.

Budapestnek kinos szenzációja van Farkas István szociáldemokrata képviselőnek hasonló nevű fia ma gázalval megmérgezte magát. Mire az öngyilkosságot felfedezték, a fiatal ember már halott volt. Ifjabb Farkas István bucsút vett a gyott hátra, amelyben elmondja, hogy azért vetett véget az életének, mert csúnyájával világnézetilei differenciát támasztak és azokat áthidalni lehetetlen volt.

Göring cáfolja a németországi zsidóüldözésekről szóló híreket

Akciók világszerte a nemzeti-szocialista rendszer ellen

Berlin, március 29.

A németországi antiszemita mozgalomnak egyre erősebb a külföldi visszhangja. A B. L. is jelentette már, hogy az amerikai zsidó egyházak a legerélyesebb akcióba kezdtek és Newyorkban ma minden zsidó kereskedő zárva tartja üzletét, hogy németországi sorstársaival való együttérzését demonstratív is kihangsúlyozza.

De nemcsak a zsidó vallású német alampártárok üldözése izgatja a külföldet, hanem az is, hogy a politikai foglyokkal a német hatóságok állítólag igen kegyet-

A letartóztatott Gereke, volt miniszter.

lenül bannak. A kommunisták a szombat-vasárnapi két ünnepnap alatt Németország igen sok külföldi követségének épülete előtt tüntettek azért, mert a politikai foglyokat a birodalomban kínzóak és nagyon sok követségnek ablakait beverték.

A külföldi zsidó szövetségek is tiltakoznak.

Az amerikai lapok rendkívül ellenszenves hangon írják a németországi antiszemita mozgalomról, de az amerikai külügyi hivatal viszont arra törekszik, hogy az amerikai sajtó és az amerikai egyesületek németellenes propagandáját mérsekelje.

Páris is belekapcsolódott az antiszemita mozgalom elleni akcióba. A francia fővárosban társadalmi bizottságot alakítottak, amelynek az lesz a feladata, hogy a Németországból kiűzött zsidóságot támogassa. Ennek a párisi társadalmi bizottságnak élén Painlevé volt miniszterelnök és báró Rotschild Ede állanak.

Amíg a külföld segíteni akar a németországi zsidókon és terrorral oda akar hatni, hogy a Hitler-kormány a zsidó üldözéssel hagyjon fel, addig maguk a németországi zsidók tiltakoznak a külföldi beavatkozás ellen. Ugy látszik, hogy a német zsidóság attól fél, hogy a külföld

beavatkozása még jobban elmérgesíti a helyzetet és még rosszabb lesz a Németországban élő zsidók helyzete. Így tiltakozott a külföld beavatkozása ellen a németországi cionista egyesületek szövetsége is. Az egyesület vasárnap gyűlést tartott és ezen felszólalások hangzottak el, amelyek arra kéri a külföldet, hogy Németország e belügyébe ne avatkozzék a külföld bele.

Sulyos a helyzet Londonban, ahol az ugynevezett zsidó parlament titkos ülést tartott és ezen állítólag úgy határoztak, hogy bojkottálni fogják a német árukat. A zsidó parlament határozati javaslata szerint Németországnak benn az országban is meg kell adni azt az egyenlőséget, amelyet kifelé a többi államok részéről a maga számára megkövetel. A zsidó parlament azt követeli, hogy az angol hatóságok és a kormány hassanak oda, hogy ezt a szempontot Németországban benn is érvényre juttassák.

Angol lapjelentések szerint a németországi antiszemita mozgalom hatásaként Londonban napirenden vannak a Német-

ország és a németek elleni atrocitások. Az angol zsidók egyébként intervenáltak az angol külügyminisztériumban is és azt kérték, hogy a külügyminisztérium ebben az ügyben tegyen Berlinben lépéseket.

GÖRING NYILATKOZIK A NÉMETORSZÁGI ANTISEMITA MOZGALOMRÓL

Göring hétfőn délelőtt fogadta a külföldi lapok berlini tudósítóit és azok előtt megcáfolta azokat a híreket, amelyek a külföldön a német eseményekkel kapcsolatban elterjedtek. Göring kihangsúlyozta, hogy a jelenlegi nemzeti forradalom az 1918-as évi lázadással ellentétben a fegyelem forradalma. Ebben a fegyelem-forradalomban eddig nem történt semmiféle atrocitás, legfeljebb néhány sajnálatos incidens, ami érthető is.

— A zsinagógák meggyalázásáról szóló hírek — mondotta Göring — nem egyebek, mint uszítások. A zsidó kereskedők üzleti tevékenységüket nyugodtan folytathatják.

Göring ezután elmondotta, hogy ha

Az amerikai követség hivatalosan megállapítja, hogy Németországban az első napokban voltak zsidóüldözések

Washingtoni jelentések szerint az amerikai németellenes hangulat lecsillapítása szükségessé tette, hogy az amerikai külügyi hivatal a német antiszemita mozgalom ügyében hivatalosan is nyilatkozzék. A külügyi hivatal mai kommunikéje a berlini amerikai követ jelentése nyomán leszegi, hogy Berlinben a nemzeti forradalom első napjaiban kétségtelenül voltak zsidóüldözések, a zsidókkal ezekben a napokban rosszul bántak, de azt is megállapítja, hogy ezeknek az antiszemita fellépéseknek már a jelek szerint vége van és a hangulat olyan, hogy újabb kiengeszteléstől tartani nem kell.

A NUMERUSZ CLAUSUSZ ÉS A RESTAURÁCIÓ KÖVETKEZIK

A fenti amerikai jelentés megállapítja

tehát, hogy zsidó üldözések Németországban ma már nincsenek, azonban ez nem jelenti azt, hogy az antiszemita mozgalom gazdasági téren tovább ne működjék.

Münchenből indul most ki az újabb antiszemita mozgalom, amely azt követeli, hogy a német főiskolák azonnal léptessék életbe a numerusz klauzusz.

Az akciót a nemzeti szocialisták könyvmatosa indította el és annak olyan erős visszhangja támadt, hogy politikai körökben azzal számolnak, hogy a kormány a numerusz klauzusz néhány napon belül már életbe is lépteti.

A restauráció kérdésében is sulyos esemény történt, amennyiben egy hivatalban levő államtitkár, tehát a kormány egyik tagja nyíltan a restauráció mellett

zsidó tisztviselőt el is bocsátottak, ezt nem azért tették, mert az illető zsidó, hanem azért, mert ezek a zsidók szociáldemokrata politikai hitet vallottak. Elmondotta még Göring, hogy még ma is nagyon sok zsidó tisztviselő teljesíti állami szolgálatot, ami fényes bizonyítéka annak, hogy a kormány nem üldözi a zsidókat. Végül kijelentette, hogy a világnak meg kell köszönnie Németországnak azt, hogy a kommunista hullámot feltartóztatta és ezzel a nyugati kultúrát megmentette.

NÉMETORSZÁG DEMARSOT INTÉZETT A LETT KORMÁNYHOZ

A németországi antiszemita mozgalomnak egyébként már diplomáciai bonyodalmak is vannak.

Németország ma demarsot intézett a lett kormányhoz, amelyben tiltakozik azok ellen a sajtótámadások ellen, amelyek Németország ellen a lett sajtóban megjelennek. Ugyanezzel a demarssal egyidejűleg a Hitler-kormány a külföldi németeket is felszólította, hogy egyénenként is fejtsenek ki ellenpropagandát az ellen a külföldi sajtópropaganda ellen, amely az utóbbi hetekben szerte Európában lábrakapott.

elkötelezte magát.

Bismarck közoktatásügyi államtitkár ma délelőtt az egyetemi ifjúság egyik gyűlésén beszélt és kihangsúlyozta, hogy az új és felébredt nemzeti életben a porosz eszmét ki kell hangsúlyozni és érvényre kell juttatni.

— A porosz eszme — mondotta az államtitkár — el sem képzelhető azonban a restauráció nélkül. Jó poroszosan szólva Poroszországnak kutya kötelessége a Hohenzollerneket Németország trónjára mielőbb visszaültetni.

Az államtitkár kijelentése Németországban nagy politikai szenzáció és annak következményeit ideges nyugtalansággal tárgyalják.

között minden megyei székváros rendőrségén nyújtandó be éppen úgy, mint az előző években is.

A Medgyesen tartózkodó külföldiek a városi rendőrségen nyújtják be kérvényüket.

A bukarestiek az illetékes komiszáriátuson.

Az Ilfov megyében lakók a megyeházán.

Az illetékes hatóságok a kérvények átvételével egyidejűleg 1933 augusztus 1-ig érvényes átvételi bizonylatot állítanak ki. Ez az igazolvány a revízió végeztőig érvényes.

A kérvényeket a rendőrhatalóságok adják vissza.

Megjelent az idegenek ellenőrzéséről szóló rendelet

Már áprilisban megkezdődik a felülvizsgálai

Bukarest, március 28.

A munkaügyi minisztérium ma rendeletet adott ki az idegen állampolgárok szokásos évi ellenőrzésével kapcsolatban. A rendelet a következőket mondja:

Ez évben az idegenek ellenőrzése már áprilisban megkezdődik. Mindenki, akinek tartózkodási engedélye június elsején fog lejárni, köteles jelentkezni, akár munkaadó, akár alkalmazott is az idegen Szabadfoglalkozásukra vagy munkanélküliekre vagy magánzókra hasonlóképpen vonatkozik a jelentkezési kötelezettség.

A munkaadók tartózkodási engedélyük meghosszabbítását a működési engedély, a tartózkodási engedély és az 1933-as év első felére eső ipari, vagy kereskedelmi adó nyugtájának mellékelésével önmaguk kéri.

Az alkalmazottak kérvényét a gazdák nyújtják be, mellékelve a munkaengedélyt, a tartózkodási engedélyt, az év első felére eső adónyugtáját, az arról szóló speciális nyugtát, hogy a gazda minden idegen alkalmazottja után 500 lejű befizetett.

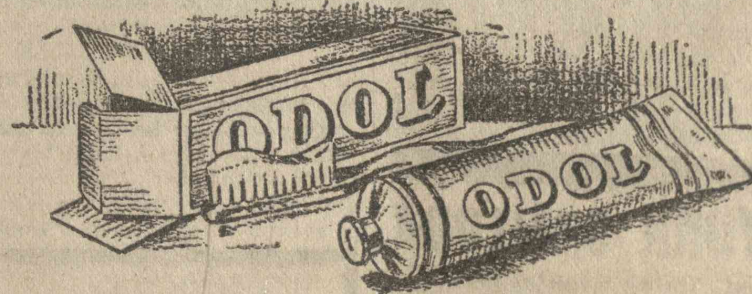
Az állástalan külföldiek maguk terjesztik be kérvényüket a munkakönyv és a fentjelzett iratok kíséretében.

Minden más idegen, aki nem tartozik

egyik fenti kategóriába sem, maga terjeszti be kérvényét, mellékelvén tartózkodási engedélyét és az esztendő első felének adónyugtáját. A kérvényben feltünteti az ittmaradását indokoló okokat és helyzetét.

A kérvények április elseje és 15-ike

A fogak kellemetlen színesedése ellen megvéd az ODOL fogpép.

Az ODOL-fogpép nagymennyiségű kolloid alkatrészt tartalmaz és ezért alaposan megtisztítja a fogakat megszabadítja őket mindenféle kellemetlen szagtól, festékanyagtól és tisztátalanságtól.

SERRAVALLO
KINA BORA VASSAL.

Erősítőszert gyengékedőknek, vérszegényeknek és lábbadozóknak.

Étvágygerjesztő, idegerősítő, vérjavító szer.

KITŰNŐ ÍZŰ.

Több, mint 10.000 orvosi bizonyítvány.

J. Serravallo - Trieste (Barcola)

Kapható a gyógyszertárakban és drogériákban.

HIREK

ÉRDEKES TALÁLMA NYEHEZEN
ALVÓK SZÁMÁRA

Egy német szemüvegyár érdekes pápaszemet hozott forgalomba azok számára, akik nehezen tudnak elaludni. Az újfajta szemüveg főleg azoknak tesz nagy szolgálatot, akik éjjeli elfoglaltságuk miatt nappal alszanak.

— **HELYREÁLLT A VASUTI FORGALOM A BÁNSÁGBAN.** Temesvárról jelentik: A bányászati hófúvásokat meleg, napos idő váltotta fel. A vonatok rendben közlekednek.

— **A PAPAGÁLY TULAJDONOSA BECSBE SZOKOTT.** Budapestről jelentik: Beszámolt a B. L. arról, hogy Gábor Sándor, a budapesti Papagály mulató tulajdonosa a rendőrség kezébe került, de onnan ismét elszökött. Pénteken és szombaton most már hatszáz detektív kereste Budapestén Gábor Sándort, de nem tudott a nyomára jutni. A rendőrség mégis annyit megállapított, hogy Gábor Sándor Bécsbe szökött és most megkereste a bécsi rendőrséget, hogy az ügyes és körmonfont mulatóhely-tulajdonost tartóztassa le.

— **MAGYAR MOZGALMAK A BÁNSÁGBAN.** Temesvárról jelentik: Végvár színmagyar bányászati községe vasárnap délután népes gyűlést tartott, amelyen egyhangúlag kimondták a gazdakör megalkulását. A kör az Erdélyi Gazdasági Egyesület kolozsvári központjához csatlakozik. A gazdakör elnöke Toth, a magyar párt helyi csoportjának elnöke lett. Ezzel egyidejűleg tartották meg hat temesvári delegátus részvételével, kiket Kakuk János dr., a temesvári magyar párt alelnöke vezetett, a végvári magyar párti tagozat közgyűlését is, amelyen a bányászati magyar párt működéséről Páll György dr. főtitkár számolt be. A tagozat elnökévé Valkay György kisbirtokost, nyugalmozott tanítót választotta meg.

— **Összeomlás fenyegeti a British muzeum épületét.** Londonból jelentik: Gore Ormsby őrnagy, az angol közmunkatárs elnöke, a mérnökszövetségben mondott beszédében kijelentette, hogy a British Muzeum épületének biztonságát komoly veszély fenyegeti. A száz év előtti óriási költséggel beépített öntöttvas tartógerendák, amelyek az emeletet nyugszanak, többé nem megbízhatók és a legsürgősebben újrendszerű acél- és betonszerkezettel kell majd őket kicserélni.

— **KÜLÖNÖS SZERELMI BOSSZU.** Nagyváradról jelentik: Különös ügyben hozott ítéletet a nagyváradai törvényszék. Az egyik helybeli urileány három udvarlója mellőzve érezte magát, mert a leány szemmel láthatólag a negyedik udvarlót tüntette ki. Emiatt állandóan durva, pornografikus leveleket küldözgették a leánynak a negyedik fiu nevében. A leány erre a fiuval együtt nyomozni kezdett a levelek ügyében s amikor rájött azok eredetére, feljelentést tett. A járásbírósa a „bűnösöket” 2—2 ezer lejre büntette. Második fokon a törvényszék csak egynek a büntetését hagyta jóvá, a másik kettőné, mintán azok még kiskorúak voltak, megelégedett a szóbeli dorgálással.

NEW-YORK SZÁLLODA

Bukarest, Calea Griviței 143.

A gara de Nord mellett. — Telefon 361/77.

Folyóvíz minden szobában, központi fűtés, fürdők, parkett, példás tisztaság és kiszolgálás.

Személyzetünk több nyelven beszél. — 1 ágyas szoba 60—70 lei. 2 ágyas szoba 100—110 lei. Fürdő 40 lei.

Lyovocska
Lyovocska olyan, mint egy vásott kamasz. Lyovocska következetlen, rigolyás, önismádó. Lyovocska erőszakos, falánk, önző, Lyovocska kibírhatatlan. Lyovocska nem más, mint Tolsztoj Nikolajevics Leó gróf s felesége, Tolsztoj Leó grófnő a hátrahagyott naplójában becézi ezzel a kisfiussal nével az „Iljics Ioán halála”. Lyovocska, miután tudomására jut, hogy műveinek tizenharmadik kötetét a cári sajtó-rendőrség nem engedélyezi a Kreutzer-szonáta miatt, feleségét, Szentpétervárra küldi, az asszony el is utazik oda egyedül és noha a Kreutzer-szonáta a házasság intézménye ellen íródott s hősnőjében mindenki őt sejteti és szánja, oly hősiességgel védelmezi a regényt, hogy III. Sándor cár feloldja a tilalmat. Lyovocska otthon tovább is veszelekedik vele, lármás jeleneteket csap, úgy ordít, hogy az asszony kénytelen elnémulni, mert — mint megjegyzi — „a kutyaugatásban nem lehet vitalkozni”. Lyovocska naplót ír s élettársa esténként alázatosan tisztázza azt a naplót, melyben megannyi kifakadás van ellene. Lyovocska ázni kezdi a meddő, szikes talajt és buzát akar vetni beleje. Lyovocska hirtelenül paraszt csizmát varr magának. Lyovocska nem eszi meg, amit a családja, hanem kenyérrel, árpamalátával puffasztja hatalmas gyomrát. Lyovocska a könyveitért járó tisztelődíjat felajánlja a köznek, birtokait szét akarja osztani a parasztok között s nem törődik azzal, miből élnek majd gyerekei, Lyovocska helyteleníti gyermekei nevelését, noha sohasem foglalkozik velük, csak írásaival és hírnevével. Lyovocska a szerelem ellen ír, de a szerelmet azért nem veti meg, Lyovocska vizet prédikál és bort iszik. Lyovocska azon panaszkodik a feleségének, hogy nem tud írni, de nem regényeivel bíbelődik, melyekhez ért, hanem egyre zavarosabb világmegegyés elméleteivel, melyek pokollá teszik életét és a környezete életét. Szánalmunk és részvétünk ez a szerencsétlen asszony. Semmi kétség, hogy ilyen szeszélyes, makacs, türehtelen zsarnok lehetett — közelről — a világ egyik legnagyobb író-lángelméje, Lyovocska mégsem azonos Tolsztojjal. Tolsztoj nem Lyovocskát írta meg, hanem azt, amire Lyovocska a serkenő ellenpéldával alkalmat adott neki. Lyovocskát el is ítéljük. Tolsztojné panaszát azonban szomorú magánügynek érezzük s testestül Tolsztoj pártján vagyunk.

Egy ember, aki nem félt a iövőtől

Két hónap alatt kétfélmilliót zsákmányolt egy kolozsvári betörő, aki mindig hálókocsiban utazott

Kolozsvár, március 23.

A kolozsvári rendőrségnek hetek óta tartó hajsza után végre sikerült letartóztatnia azt a betörőt, akit már a „déli nyitogató” melléknévvvel tiszteltek meg szakmabeli társai, mert mindig nappal és mindig nagy sikerrel dolgozott. A letartóztatott ember két hónap alatt 25 betörést követett el s közel félmillió lejts zsákmányolt. A rendőrség megállapította, hogy ez a Nagy Imre nevű 26 éves munkanélküli ifjú követte el a Jókai-utcai postarablást is, amivel eddig minden újonnan lecsipett betörőt és zsebmetszőt meggyanusítottak. Ugyancsak ő fosztotta ki Socol dr. ügyvédi irodáját is, sőt most is éppen ebben az irodában csípték rajta. Ugy látszik, mindenütt járt már, ahol sikerre számított s most előlrol akarta kezdeni a névsort.

Nagy Imre bevallotta, hogy a szerzett pénzből előkelően élt s nem takarított meg belőle semmit, hiszen a mestersége olyan jól jövedelmezett, hogy nem kellett félnie a jövőtől. Gyakran utazott Bukarestbe, de mindig hálókocsin és a Grand Hotelben szállott meg. Nem is volt már egy garasa sem, hiszen éppen azért akart betörni, mert kifogyott a pénzből.

nél kell jelentkezniök. A láttaozási határidő folyó évi március hó 1-étől május hó 31-éig (hétköznaponként 8—12 és 16—18 óráig) terjed.

— **A „TEHETSÉGES” SZÜLETÉSNAPI VENDÉG.** Nagyváradról jelentik: Kacz Sándor biharpüspöki vendéglősnak az a furcsa és a mai világban valóban egészen szokatlan szokása van, hogy születésnapján „vendégül látja az egész megyét”. Minden évben megjelenik a marismert napon a vendéglő ajtaján egy tábla, amelyen ez áll: „Mindenki ehetik és ihatik annyit, amennyi jól esik”. Ebben az évben a vendégek között akadt egy igazán „nagy tehetségű is”, aki felhasználva a kínálózó alkalmat, 150 darab mákos-diós tésztát evett meg és öt liter bort ivott rá. A többi születésnap vendég azt mondja, hogy a vendéglátó korcsmáros egyáltalában nem kedvetlenedett el ennek a hatalmas étváagnak a láttán.

— **ELITÉLTE A HADBIRÓSÁG, MERT CIVILRUHÁT LOPOTT A LESZERELSKOR.** Szatmárról jelentik: A szatmári hadbírósa négy hónapi fogházra ítélte Soe János közlegényt, aki 1931 őszén, a leszereléskor, egyik barátjától civilruhát lopott, hogy minél hamarabb megszabaduljon az „angyalbörtől”. A legény nem jelent meg a tárgyaláson s így az ítéletet távollétében hirdették ki.

— **SZABADLABRAHELYEZETT INTERNÁLTAK.** Karánsebesről jelentik. A karánsebesi internálótáborból szabadlábra helyezték Nagy Hugó, dr. Bürger Ernő, dr. Oláh József, Keigl János, Pfeiffer Jenő, Csergező Albert és Kasteiner Jánosné internáltakat, akiket az ostromállapot kihirdetése óta tartottak őrizet alatt. A többiek fogvatartását meghosszabbították.

— **PRIMARIA MUNICIPIULUI BRASOV.** Ad. No. 6.186—1933

ARLEJTESI HIRDETMEY

1. A Szabadságtér 27. sz. alatti városi ház 1. számú üzlethelyiségének, valamint 2. egy ugyanazon házban kiürülő raktárhelyiségnek 3 évre való bérbeadása céljából f. é. április hó 12-én d. e. 11 órakor a városi polgármesteri hivatalban nyilvános árlejtés lepecsételt, bélyeggel ellátott ajánlatokkal fog tartatni a nyilvános számvitelről szóló törvény 88—110 cikkeinek alkalmazásával.

A közelebbi feltételek a városi gazdasági ügyosztályban tekinthetők be.

Brassó, 1933 március 22.

Primar: Secretar General:
Dr. Voicu mp. p. Socaciu mp.

A brassói munkanélküliek segélyezésére alakult törvényhatósági bizottság.

No. 108—1933

HIRDETMEY

Ezennel közhirrre tesszük, hogy a munka-, közegészségügyi és jóléti minisztérium 1932 december 22-én kelt 3516 számú rendeletével jóváhagyott, a munkanélküliek segélyezésére szolgáló sorsjátéknak f. é. március 26-ára megállapított húzása egy későbbi időpontban fog megtartatni.

Az új határidő azonnal az elhalasztásra vonatkozó miniszteri rendelet vétele után ki lesz hirdetve.

Brassó, 1933 március 24.

A BIZOTTSÁG

BUTORVÁSÁRLÁS BIZALOM DOLGA!

BUTORAINK MINOSEGEBEN
NEM FOG CSALATKOZNI!

SZÉKELY és RÉTI
BUTORGYÁR R. T.

BRASSO
BUKAREST
MAROSVASARHELY

Jön! „F. P. I. nem felel”
ASTRA MOZGÓBA!

SPORT

A magyar ligában

Az Újpest 4:3 arányban nyerte meg a Hungária elleni derbimérkőzést

Budapest, március 28.

A magyarországi hivatásos labdarúgók első ligabeli csapatainak vasárnapi mérkőzései közül messzi kiemelkedik az Újpest-Hungária találkozó. A táblázat élén álló három nagycsapat, a Ferencváros, az Újpest és a Hungária találkozásai mindig a legnagyobb érdeklődéssel várt eseményei az évadnak, döntőjellegűek a bajnokság kimenetelére nézve, derbi.

A tegnapi mérkőzést is nagy várakozás előzte meg. A Hungária multheti veresége a Bocskaitól, nyitotta tette a bajnokságot és favoritá az Újpestet. S az Újpest valóban megérdemelten nyert. A kiesési zónában álló két csapat küzdelmét a szerencse döntötte el. A vidéki hegemoniáért folyó harcban újra Debrecen győzött. Részletes eredmények:

Újpest-Hungária 4:3 (3:2). Óriási érdeklődés mellett folyt le a végig izgalmas mérkőzés, mely a Hungária fiatal csatársorának első bemutatkozása volt. Az Újpest erős iramot diktál s már a 5-ik percben hálójában ül P. Szabó gólja, majd három perc múlva Jávor lö gólt. A Hungária erős támadásba kezd, melynek során előbb Cseh II., majd Tiikos ér gólt s az eredmény most 2:2. A 43-ik percben azonban P. Szabó újra az Újpestet juttatja vezetéshez.

A második félidőben nagyiramu játék folyik. A Hungária élénken támad s Barátky meg is szerzi az egyenlítést jelenleg gólt. Most a győzelemért folyik a küzdelem s P. Szabónak jut a dicsőség, hogy berugja az Újpest győztes gólját.

Bocskai-Szeged FC 3:2 (1:1). A vidék két legerősebb csapatának találkozója a debreceniek megérdemelt győzelmével végződött. Főleg a csatársor volt kitűnő. Az első gólt a szegedi Gerle éri el a 25-ik percben, öt percre rá Vincze egyenlít. A második félidőben Kovács vezetéshez juttatja a Bocskait, de most Szeged egyenlít Havas góljával. A győzelmet je-

lentő gólt Teleki rugta be.

III. kerület-Attila 2:1 (1:1). A jobb csapat megérdemelten győzött.

Soroksár-Somogy 1:0 (1:0). A kiesési zónában álló két csapat harcát a szerencse döntötte el Soroksár javára. A mérkőzés háromnegyed részében a Somogy volt fölényben, azonban minden gólhelyzetet kihagyott.

Budai 11-Nemzeti 3:0 (3:0). Gyengénívóju mérkőzés folyt le a két budapesti csapat között. A budaiak góljai közül Kárpáti I. kettőt szép fejjel ért el, egyet Czumpf rugott 25 méterről.

A bajnokság állása a vasárnapi mérkőzések után a következő: 1. Ferencváros. 2. Újpest. 3. Hungária. 4. III. kerület. 5. Budai 11. 6. Bocskai. 7. Kispeszt. 8. Szeged. 9. Nemzeti. 10. Attila. 11. Somogy. 12. Soroksár.

Egyéb külföldi eredmények

Zsidenice-Kispest 4:3 (0:3). A Kispest hrünni mérkőzése a bíró miatt ért véget vereséggel.

Ferencváros-SC Maribor 10:2 (6:1). A Ferencváros könnyen győzött Takács. Sárosi (11es), Székely, Takács, Takács, Sárosi, Kohut, Takács, Takács, Takács góljaival.

Ferencváros-Grazer AC 6:4 (4:1). A Ferencváros góllövői Turay (3), Takács (2), Székely (1).

Kispest-Prostejor 3:3 (2:2).

Franciaország-Belgium 3:0. Válogatott labdarugómérkőzés, mely a francia csapat nagyarányu feljavulása után szép győzelmet hozott.

Franciaország-Németország 38:17. Rög-bimérkőzés.

Németország-Franciaország 3:2. Gyep-hokkimérkőzés.

Elmaradtak a Nemzeti Bajnokság mérkőzései

Vasárnapra a Nemzeti Bajnokságban két mérkőzés volt kinttízve, azonban a téli időjárás miatt mindkét mérkőzés elmaradt. A lipensia-Soimi és az Unirea Tricolor-Bravovia meccsek időpontjára vonatkozóan még nem történt döntés.

Az ország különböző városaiiban megtartott mérkőzések eredményei a következők:

AGYVARAD:

NAC-Törekvés 2:0. Négyezer főnyi közön-

ség előtt folyt le a szép és izgalmas mérkőzés.

Bukarest. Juventus-Sportul Studentesc 3:2 (3:1). Voivodul Mihai-Macabi 2:2 (1:0). — Belvedere-Olympia 2:2 (2:1). — A bajnokság állása 1. Juventus. 2. Sportul Studentesc. 3. Macabi. 4. Olympia. 5. Voivodul Mihai. 6. Belvedere.

Arad: AVMSE-Transilvania 3:1 (1:0). — Unirea-Hakoah 2:2 (2:2). — Gloria CFR-AMTE 4:1 (3:1). — Soimii-AAC 2:2 (1:1).

Nagyszeben HTV-NSE 2:1.

Nagybánya Soimii-Törekvés 2:1.

Szatmár SzSE-Barkochba 2:1.

Temesvár Banatul-Electrica 2:1 (1:0).

— UDR-Rapid 5:2 (2:1).

hasaitó

GRAINS de VALS

vértisztító

tővényi és opothetikus kivonatokból készült

Ma este étkezése alatt vegyen egy szem „Grain de Vals”-t. — Hatása holnap reggelre mutatkozik.

2 szobá-
ból álló üzlet-
helyiség

a KORONA
SZÁLLODA
új épületében

április 1-től KIADÓ.

A brassói atlétikai liga közgyűlése

Brassó, március 28

A brassói atléták nagyszámu részvétele mellett tartotta meg vasárnap délután rendes évi közgyűlését a brassói atlétikai liga.

Albrich Gerhart elnök betegsége miatt Ruck József alelnök vezette le a közgyűlést, melynek beszámolóiból kitűnt, hogy hogy rendkívül mozgalmas és eredményes évre tekinthet vissza a brassói atlétika. A liga 9 férfi és 8 női versenyt rendezett, ezenkívül 6 más versenyen indultak a tagok. Az összes versenyeken indulók száma meghaladja az ezret. A pénztárforgalom is jelentős, évi bevétel 114.916 lej volt a liga vagyona pedig készpénzben 2665 lej. A közgyűlés Gross ny. kapitány indítványára köszönetet szavazott meg a kitűnően dolgozó vezetőségnek, majd Csegezy György az atléták nevében mondott köszönetet az elnökségnek. Az évi program ismertetése és a felmentvény megadása után Gross korelnök vezetése mellett, megejtették a választást, mely nagyjában megtartotta a régi vezetőséget.

Az új tisztkar a következőkből áll: elnök Albrich Gerhart 39 szavazat, választmányi tagok az Astrából Mazgareanu Jon 34, Capatina Vasile 27, a BMTE-ből

TENISZ- és ATLÉTIKAI
felszerelések a legolcsóbbak
TRITSCH-nél **BRAŞOV**
Kolostor-u
Viszonteladónak engros-árak

BUDAPEST

Svábhegyi Szanatórium

Speciális kezelések, speciális berendezések

asthma, migrén, szénalázás
betegek részére.

Kiszely János 25, Sipos 24, IAR-ból Kóty 34, Oanca 26, Olimpiából Gross 36, Kreuzer 24 szavazattal. Ellenőrök Székely Géza 37, Gáll Lajos 29, Csegezy György 24 szavazattal. Orvos dr. Schmidt C. O., fegyelmi bizottság dr. Gust Waldemar, dr. Precup és Jonescu mérnök Technikai szakértő Ruck József. A választmány tagjai közül a következő tisztikart választotta: I. alelnök Ruck József, II. alelnök Mazgareanu Jon, titkár Kiszely János, pénztáros betöltetlen, szertáros Capatina Vasile.

A közgyűlés sportorvosi működésre elismerésképpen disztagjává választotta dr. Schmidt C. O. ligaorvost.

Ha Bukarestbe jön,
látogassa meg az elegáns

NABABU-BÁRT

ahol **Mady Gordonn**

a híres jazz-énekesnő aratja esténként páratlan sikerét!

A TAVASZ ÖRÖME!

Elismerten elsőrendű minőségű gyártmányainkból a tavaszi szeszonra a legújabb minták egész sorozatát hozzuk a piacra:

„Trinaco“-női harisnya

eredeti Bemberg-mosóselyemből, a legújabb színárnyalatokban, garantáltan mosható.

„Trinaco“-fehérenemű

elegáns szabás, elasztikus, testhez tapadó, Macco-, Flor és Panama-Flor.

„Trinaco“-sportfehérenemű

minden színben, tenniszhez és más sporthoz.

„Trinaco“-sportharisnya

fértaiknak és fiuknak legújabb mintákkal, legnagyobb választékban.

„Trinaco“-gyermekpatent harisnya

és háromnegyedes zokni, Macco-fonalból és florból, elasztikus és nagyon tartós.

A „Trinaco“ név garantálja az elsőrendű minőséget

Kérjen minden üzletben csak „TRINACO“-gyártmányt.

EZEN HELY

a Bristol Szálloda Budapest részére van fenntartva.

Figyeljük az itt megjelenő további hirdetéseket!

Gondjai vannak

a tavaszi beszerzés miatt, mert

kevés a pénze?!

Forduljon hozzánk:

Kevés pénzért

Megszüntetjük gondjait!

Mutatványárak:

Női bemberg selyem harisnya I-a	Lei 82
Divat női mellény I-a gyapju	170
Ujnéküli tavaszi poullover	55
Gyermekek poulloverek	45
Férfizokni I-a cérna	28

sok árut adunk!

Gyermekeharisnyák 6 és 10 Lei

Selyemfehérneműk nagy választékban hallatlanul olcsó áron.

ELBE HARISNYAHÁZ
Brassó, Kapu-u. 42 (uj sz.)

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyzerti hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény.

Vétel-eladás

Teherautó, 2 tonnás, jókarban, üzemképes, olcsón eladó. Cim 1605. szám alatt a brassói kiadóban.

HASZNALT, de elsőrangú állapotban levő mechanikai SZÖVŐSZÉKET vennék, 160, vagy 90 Blattheit. Alexander Weiss jun. mech. Weberei, Szatmáron. 1610

3—6.000 Lei

biztos kereset érhető el havonként elsőrendű konkurenciamentes, bárki által rendkívül könnyen eladható közszükségleti cikkeknek egyedúrusításával, melynek átvételére az összes erdélyi városokban és nagyközségekben oly egyéneket keresünk, kik kellő üzleti agilitással rendelkeznek. Az üzlet megkezdéséhez már 1000—1500 Lei elegendő. — Válaszbélyeggel ellátott ajánlatokat „OLDKING” Budapest, Str. Ardeleani 6. (Levelezés magyarul is.)

Eladó egy 36 kw. 120 voltos teljesen új dynamó, komplett kapcsoló táblával és egy 55 HP. 110 voltos, szintén új elektromotor, rendkívül olcsó árban. Industria-Economia Kereskedelmi és Ipari Rt., Timişoara, Str. I. C. Brătianu 5. 1613

BÉRBEADÓ Marosvásárhelyen azonnal a jó hírnevű Domokos-étterem és beszálló udvar. Értekezni tulajdonosnál, Marosvásárhely. 1614

TELEK előkelő utcában eladó. Cim 1619. szám alatt a brassói kiadóban.

Jókarban levő FÉRFIRUHÁKAT, cipőt és gyerekkoszt keresünk. Gyűjtőhely, Brassó, Rózsater. 1615

Allást nyer

Keresek jó munkás szíjgyártó-segédet állandó alkalmazásra. Blau Mór szíjgyártó, Braşov, Str. Regele Carol. 1618

Perfekt szakácsnőt keres fűrészgári kintin. Cim: Brassó, Strada Nicolae Jorga 18. I. emeleten. 1616

Allást keres

Egy jó házból való urileány, aki a háztartás minden ágához ért, akár mint hávezetőnő, szakácsnő, akár gyermekek mellé ajánlkozik. Szíves ajánlatokat e lap kiadójába „VARRNI IS TUD” jelíggel kérek.

60—100.000 lejig készpénz óvadékkal állást keres intelligens fiatalember, pénztárnok, üzletvezető, raktárnok stb. „3500” jelíggel fiókkiadó, Marosvásárhely. 1612

A HAZICUKRASZAI KEZIKÖNYVE. Krbekné kitűnő munkája alapján a legegyszerűbb és a legkülönlegesebb tésztákat mindenki házilag készítheti. A legjobb cukrászda otthon negyedannyi költséggel. Ára félvászonkötésben 40 lej.

Meghatóan szép ünnepély R.-Válcean

Az állami sorsjáték 5,000.000 lejes nagy nyeremény kifizetése

Vasárnap, március 19 — az állami osztálysorsjáték vezérigazgatójának jelenlétében — zajlott le Gh. Caracas ezredes ur „La Locul Norocos” bukaresti főbizományos cég főnöke által az 5.000.000 nagy nyeremény kifizetése.

A NYERŐK

A 24741 számú szerencsés sorsjegy tulajdonosai Vâlcea megyéből Dumitra Ionescu-né paplankészítő felesége, kinek férje egy szerény és tisztességes hivatalnok a „Carpatina” rt.-nál Voineasca községből.

A nagy szerencse, mint mindig, ugy most is éppen időben érkezett meg a

mondja a közönség a nagy nap jelentőségét és megnevezvén a nyerők neveit. Egyben megemlékezvén a két szerény és sokat nélkülözött családi tűzhely le- aranyozásának felavatásáról. Vázolja, hogy milyen váratlanul rontott be a segítség: a sorsjegyiintézmény mentő angyla. Ugyisintén jelenti, hogy ennél a rendkívüli és meghatározó aktusnál I. Rosetti-Bălănescu ur, az állami sorsjegyiintézmény vezérigazgatója személyesen is megjelent, hogy megünnepelje azt a lélekemelő percet, a román nemzet két szerény családját érte.

Érdekes pillanat: Az 5 milliós nyeremény kifizetése.

két háztűzhelyhez. A súlyos gondokat percek alatt megszüntette és boldogságteljes fényt aratott ezzel, ez a nemes célt szolgáló sorsjegyiintézet.

A nagy nyereménnyel megáldott aszszony férje, mint paplankészítő, éppen a tönk szélén állott, sőt küszöbén, már a csőd zörgetett, vészjóslóan, amidőn az utolsó pillanatban jelent meg arany szárnyacsattogatással röpdösvé a mentőangyal! A hír hallatára mindjárt arra kérte a törvényszéket, hogy tekintsenek el az eljárástól míg a nyert összeg felett rendelkezhet.

A szerencse fenséges örangyala a másik tűzhelyhez is éppen jókor toppant be. Az öreg Gnoriu Medrea, négy gyermekek apja — kettő diák, kettő diáknő — a rettenetes megerőltetéssel már alig alig megküzdve, cipelte a súlyos anyagi terheket. Mindezek tetejében az utolsó hónapokban gyermekei és felesége sokat betegeskedtek, mely betegség sok anyagi áldozattal járt, tehát valóságos anyagi katasztrófa előtt állt a család. A kimerülés és a nincstelenség következtében a diákleányok már-már meg kellett volna szakítsák a tanulmányaikat.

De ime az utolsó tizenkettedik órában begördül az állami sorsjáték, megmentést hozó forgókerék. Bevonul azokhoz, akik bíztak benne; hogy örök megnyugvást hozzon a sokat szenvedett öreg szülőknek és biztos jövőt a fiataloknak.

AZ 5.000.000 NAGY NYEREMÉNY FELOSZTÁSA

Vasárnap reggel Jorgu Arsenie könyvkereskedő a „Locul Norocos” bukaresti nagy bizományos, a vâlceai albizományosának üzlete alatt levő terrazon tulermetlenül várakoztak az érdeklődtek és nagyszámú közönség a nem mindennapi eseményre, hogy a mindenki képzeletében virágzó vágy tényleges beteljesülésénél jelen legyenek. A terrasz előtt összegyűlt nagyszámú közönség nagy érdeklődéssel és vegyes érzelmekkel szemlélte az Arsenie könyvkereskedés kirakatában a mindenre mosolygó halom köteg ezres bankókat, melyek a szerencsés nyerőknek lettek oda előkészítve.

Dél előtt 11-kor Caracas ezredes ur, a „La Locul Norocos” cég tulajdonosa, el-

Ő maga is kívánja szívből a nyerőknek, hogy a nyert összeg minél több szerencsét és boldogságot hozzon.

Jorgu Arsenie sorsjegybizományos ur köszönetet mond, Vâlcea népének, hogy támogatták és bizalommal voltak hozzá, kérve, hogy a jövőben is minden család szekrényében legyen hely egy-egy állami sorsjegynek, hogy az ország e kis helyének lakói mind-mind milliomosok lehessenek, vagy legalább ebben a remény-ségben ringathassák magukat.

I. Rosetti-Bălănescu ur, az állami nyilvános sorsjáték vezérigazgatója megvilágítja a sorsjegyiintézmény fő elveit, szociális célirányát, a nagyszerű organizációt. Statisztikailag kimutatva az állami haszonrészesedés hovatfordítását a mai napig történt emberbaráti segítség-eket, hogyan történik az elosztás a nélkülözött népkórházak, egészségügyi intézmények, tudógondozó, árvagondozó, vöröskereszt stb. javára. Az állami sorsjegy intézmény tehát nem haszonleső vállalat, hanem mindenkire kiterjedő humanus intézmény. A vezérigazgató ur egyben kéri a közönséget, hogy legyenek teljes bizalommal az intézet iránt, tekintsenek el a nehezen ellenőrizhető idegen sorsjegyekről, amelyeknek értéke nagyon is fiktív és a kifizetések körül is bouyodalmas káosz uralkodik. Vásároljanak tehát sorsjegyet és bizzanak a mindenkire áradó szerencsecsillagban.

Ezután Caracas ezredes ur megkezdi az összegek tényleges kifizetésének lélekemelő munkáját, kiutalván a szerencsés nyerőknek a hatalmas összeget minden akadály, formalitás vagy késedelem nélkül, amit a nyerők meghatva és hálálkodva vettek tudomásul.

Utána az egybegyűlt közönség melegsé és őszinte szerencsét kívánt a nyerőknek, ugyisintén a megjelent hivatalos kiküldöttnek. — I. Rosetti-Bălănescu vezérigazgató, Chiculescu központi pénztáros és a városi előkelőségeknek. Zenekíséret és éljenzések, hurrázások után megkezdődött a közös lakoma, melyet Gh. Caracas ezredes ur, a „La Locul Norocos” cég főnöke ajánlott fel és így a nagy nyeremény szerencsés kezébe adójának költségére megvendégelték a jelenlevőket.

Vásároljanak szerencsés sorsjegyet a
KERESKEDELMI HITELINTÉZET R.-I.
Cluj, Piața Unirii 20.
a Román Állami osztálysorsjáték főelárusítójától és vidéki bizományosaitól.
Postai megrendelések a legpontosabban eszközöltek.

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla

Kiadó, lap- és nyomdatulajdonos: Lap- és Könyvkiadó R.-I. Braşov—Brassó.